

ANTONIO FRANCO, DIRECTOR D'EL PERIÓDICO DE CATALUNYA'

Text: PERE MARTÍ / Fotos: MARC VILA

"Hi ha demanda de premsa en català"

'El Periódico' prepara una edició en català que sortirà al carrer properament. Antonio Franco, director del diari, explica en aquesta entrevista els detalls d'un projecte ambiciós que pot revolucionar la premsa catalana.

Si no hi ha problemes tècnics d'última hora, aquesta tardor apareixerà als quioscs un nou diari en llengua catalana. Serà l'edició en català d'*El Periódico de Catalunya*. Antonio Franco, en qualitat de director del diari, ha estat un dels artífexs d'aquesta clonació periodística. Aviat el lector podrà escollir entre la tradicional capçalera vermella del rotatiu o una de color blau, que durà el nom d'*El Periódic*. El contingut de les dues edicions serà el mateix i els seus impulsors diuen que serà el mercat l'encarregat de determinar-ne la difusió. El Grupo Z ha fet una inversió de 1.500 milions en aquesta edició bessona, que a més de ser un repte empresarial, és també un repte per al país, que quedarà retratat al quiosc.

—*Quins són els motius que han portat El Periódico a fer una edició en català?*

—L'evidència que des de fa cinc anys l'olfacte ens diu que cal donar una resposta de fons al problema del tractament de la llengua als mitjans de comunicació escrits de Catalunya. L'*Avui* fa una funció atípica des de fa molts anys i és molt presoner de les imatges que en tenen els lectors des del moment en què va sortir. Moltes d'aquestes imatges són injustes si considerem la realitat actual del diari.

—*Per exemple?*

—Nosaltres hem detectat en els estudis de mercat que hem fet que hi ha un rebuig al català que utilitza l'*Avui*. És un rebuig al català massa purista dels primers anys de l'*Avui*, però que ara ja no es correspon amb la realitat. Però els estudis han detectat que en la

consciència dels catalans està fixat que l'*Avui* s'ha equivocat perquè va triar un model de llengua amb vocació minoritària. Molta gent s'ha trobat amb dificultats de comprensió immediata amb l'*Avui*, cosa que és fatal per un diari. Però recuperant el que deia al començament, reconec que nosaltres sortim tard. Des de fa cinc anys, hi ha demanda de premsa en català, sobretot de gent jove, que no els agrada l'*Avui*, i que estan rellogats en altres capçaleres.

—*Acaba de reconèixer un retard en la decisió de sortir en català. Per què les empreses periodístiques privades que editen diaris a Catalunya han trigat tant a decidir-se?*

—En el nostre cas, ha estat per impossibilitat tècnica. Les altres empreses, no ho sé. En el fons hi ha hagut por de fer premsa en català, por de la reacció del mercat. Jo no en tinc por. No sé si sóc optimista, i faig un acte de fe en la gent que viu aquí. Després d'anunciar que faríem la doble edició, hi ha molta gent que ens ha dit que això sortirà malament.

—*Però de segur que abans de llançar-se al carrer, han fet estudis de mercat. Què els diuen, aquests estudis?*

—La reacció del possible lector davant una edició en català és absolutament favorable. Quan els preguntes si els agradaria poder llegir *El Periódico* o *El País* en català et diuen que sí i que potser el comprarien i tot. Però quan els portes un número zero, quan el té a les mans, i veuen que està escrit en una llengua accessible, aleshores demostren entusiasme.

"En el fons hi ha hagut por de fer premsa en català, por de la reacció del mercat. Jo no en tinc por."

"La societat catalana és xopa de bilingüisme. Ara cal que es reflecteixi a la premsa."

—Amb aquest entusiasme, com s'expliquen les opinions apocalíptiques que ha recollit la iniciativa i que vostè esmentava adés?

—Hi ha gent que es fa una composició mental de la llengua catalana que és irreal. La meua impressió és que la societat catalana és xopa de bilingüisme. Les dues llengües estan molt arrelades dins la societat. El problema de la premsa va lligat a la manca de costum de llegir en català. Tota la gent que té més de trenta anys ha estat escolaritzada principalment en castellà. El que ara cal és que aquest bilingüisme que hi ha a la societat es reflecteixi a la premsa. Hi ha gent que creu que això no és possible. Nosaltres ho volem demostrar per la via dels fets. El país és madur per assumir una normalitat informativa com la que pensem oferir nosaltres.

—Quin perfil de lector busca *El Periòdic*?

—En primer lloc el mateix lector d'*El Periòdic*.

Els estudis sobre els nostres lectors ens diuen que més del cinquanta per cent són gent que normalment o parla català o és bilingüe. També lluitarem per aconseguir nous lectors fora de Barcelona, en comarques on hi ha una realitat lingüística més madura i un hàbit de lectura en català més consolidat, entre d'altres coses, gràcies a l'èxit de la premsa comarcal. Ens agradaria ser el segon diari de la gent que compra premsa comarcal. També, com que la premsa barcelonina comparteix unes línies ideològiques que no estan massa allunyades, això permet que el traspàs de lectors no sigui difícil. El factor de la llengua ens permetrà aconseguir lectors d'aquests diaris.

—L'aparició d'*El Periòdic* pot fer mal a *l'Avui*?

—Els estudis de mercat ens diuen que no. Ens diuen que *l'Avui* tindrà una ensopegada inicial clara, però sense posar-lo en perill. Han passat molts anys des del naixement del diari i la majoria dels seus lectors ja no ho són per motius de llengua només. El lector actual de *l'Avui* el compra perquè li agrada la seva línia informativa.

—Per què tot i tenir més de vint anys d'existència, *l'Avui* no ha aconseguit tenir els nivells de vendes o d'influència d'altres diaris barcelonins com *La Vanguardia* o *El Periòdic*?

—Abans he esmentat la llengua. El fet d'haver escollit en el seu moment inicial el català més purista, el més allunyat del català real que es parla, li ha marcat un sostre baix. En aquests moments a Catalunya hi ha un molta més gent que vol llegir en català que no la que llegeix *l'Avui*. En segon lloc, *l'Avui*, per ser el primer diari que va sortir en català, ha tingut unes obligacions que tampoc no l'han ajudat. Pel fet de sortir en català, un diari no ha d'estar obligat a fer

més planes de castellers o de sardanes. *L'Avui*, com que va ser el primer, li va tocar acceptar-ho, amb els límits que comporta de cara al gran públic. I en tercer lloc, *l'Avui* ha tingut un problema d'imatge política. Ha aparegut com un diari controlat pel poder públic en un temps que la premsa de partit està en crisi. No dic que *l'Avui* sigui un diari de partit, perquè no ho és, però té la imatge de diari condicionat per la política en un temps en què la gent vol productes de premsa lliures. Insisteixo: aquestes imatges són injustes. Però els clics són al carrer...

—És difícil creure que existeixen productes de premsa lliure. Cada diari deu tenir les seves dependències...

—La paraula dependència em sembla excessiva. Jo dirigeixo aquest diari des de fa molts anys i em sento lliure. El diari ha fet una tria ideològica, però no és una tria de dependència. Som un diari de centre es-

querra, de voluntat progressista, però tenim més bones relacions amb els partits que precisament estan allunyats de la línia socialdemòcrata. Un diari té problemes amb els grups polítics amb què podria estar més identificat, perquè aquests grups tenen sensació de propietat o de dret a intervenir sobre el diari.

—Segurament és més un problema d'empresa que de partits. Considera, per exemple, que els diaris *El Mundo* o *El País* han informament lliurement sobre la batalla digital?

—El pitjor que poden explicar els diaris és els seus propis interessos. Però amb tot, *El País* i *El Mundo* són diaris bastant lliures. Cadascú fa l'ús que vol de la seva llibertat. En l'actual democràcia espanyola, els diaris poden exercir la seva independència amb bastants garanties. I ho dic en un moment en què

el govern manté una actitud dubtosa respecte la llibertat d'expressió. El govern del PP no té una actitud normal davant el grup PRISA. Fins i tot va modificar les seves relacions amb el Grupo Z perquè l'Antonio Asensio no va acceptar les recomanacions perquè no pactés amb Jesús Polanco i perquè no cedís els drets del futbol.

—S'ha dit que el naixement d'*El Periòdic* és fruit de les bones relacions entre Antonio Asensio i Jordi Pujol.

—Em sembla bastant evident que *El Periòdic* no és un diari al servei del senyor Pujol. La gent ho sap. Nosaltres ho tenim molt fàcil: com que sortim cada dia, la gent pot veure el que diem. El lector es mira el diari cada dia, sap que som independents i que aquest és un diari de centre esquerra.

—La guerra que *El Periòdic* manté amb *La Vanguardia* per aconseguir l'hegemonia de la premsa a

"A Catalunya hi ha molta més gent que vol llegir en català que no la que llegeix el diari 'Avui'."

"Tenim més lectors catalanoparlants que 'La Vanguardia'."

Catalunya ha influït a l'hora de plantejar-se fer una edició en català?

—El Periódico no té cap guerra amb *La Vanguardia*. No sé si *La Vanguardia* la té amb nosaltres. *El Periódico* sempre ha tingut un gran respecte per *La Vanguardia*. No hi ha guerra amb el diari, hi ha guerra al quiosc. En aquests moments hi ha una batalla per la difusió. Fins fa poc *La Vanguardia* era qui tenia més difusió però en aquests moments *El Periódico* ja està una mica per sobre. És veritat que alguna vegada les qüestions de rivalitat comercial s'han convertit en petites topades públiques, però no crec que siguin importants.

—Si *El Periódico* fos ja clarament hegemònic, hagués fet igualment l'edició en català?

—*El Periódico* pensa en aquesta edició en català des del dia que va ser fundat. I ho dic jo que en sóc fundador. Si *El Periódico* en català hagués sortit fa cinc anys, quan *La Vanguardia* difonia més exemplars, ens haguessin dit que ho fèiem per agafar-los. Fa molt de temps que pensem que s'havia de fer l'aposta per sortir en català. *El Periódico* és un diari popular, en el bon sentit de la paraula, i estic convençut que tenim més lectors catalanoparlants que *La Vanguardia*.

—Tornem a *El Periódico*. L'edició en català es pot qualificar d'estricta traducció informàtica de la castellana o serà alguna cosa més?

—Seria molt injust parlar de traducció. Jo tinc més de la meitat de la redacció que té com a llengua vehicular de tot el que fa el català. Quan hi ha bilingüisme, la paraula traducció no defineix exactament el que s'està fent. Operativament traduirem algunes coses, depèn de les seccions. Però una sola redacció farà les dues edicions.

—La línia del diari serà la mateixa?

—És que la línia del diari no es pot traduir. Aquest és un diari inequívocament català encara que estigui escrit en castellà. Tenim l'obligació de mantenir la lí-

—'El Periódico' es distribuirà també als quioscs de les Illes i al País Valencià?

—Sí, si hi tenim lectors. Si a Vic d'aquí a quatre mesos es deixa de vendre l'edició en castellà, només hi portarem la que està en català. Si a Cornellà passa al revés, farem el mateix. La nostra voluntat és vendre. Portarem les dues dues edicions a tot arreu i serà el mercat el que decidirà la política de distribució. Estic convençut que tindrem lectors en català a les Illes i al País Valencià.

interessant que ens han aportat aquests estudis de mercat és que a l'àrea de Barcelona el diari pot incitar a la lectura en català.

—La llei del català que discuteix ara el Parlament preveu ajudes per a la premsa en català. És normal que la premsa escrita en la llengua pròpia del país encara necessiti ajudes?

—És evident que la premsa en català no està en una situació normal. Ara bé, nosaltres com a empresa privada creiem que els ajuts a la premsa en català han de ser damunt de la taula, i quan el producte assoleix un rendiment econòmic ordinari, ha de deixar de recolzar-se en aquests ajuts.

—Quan trobarem *El Periódico* als quioscs?

—La data límit és el dia de Sant Jordi de l'any que ve, però estem disposats a sortir abans que acabi aquest any. A alguns de la redacció ens faria il·lusió sortir pel 20-N.

nia, perquè és bàsic per mantenir la credibilitat.

—Quina xifra de vendes s'han fixat perquè l'operació sigui viable o satisfactòria?

—Nosaltres hem fet un plantejament a quatre anys. Esperem que en aquest període recuperem els 1.500 milions d'inversió que ens costa la posada en marxa de l'edició en català. En quatre anys volem estar a zero per començar a tenir guanys. Pensem que fins i tot d'aquí a dos anys podem començar a guanyar diners.

—Amb quina xifra de vendes?

—Les xifres de vendes, no les sabem. És imprevisible conèixer el transvasament del lector que tindrem. Els estudis de mercat ens diuen que el noranta per cent dels lectors d'*El Periódico* menors de 26 anys faran el transvasament a l'edició en català. També ens diuen que el seixanta per cent dels lectors del diari de fora de les comarques de Barcelona també el faran, però que no tots s'hi passaran el primer dia, sinó que ho faran de manera progressiva. I potser la dada més

